

Finnebornene var mødt talstærkt frem til årets store weekendtræf. Foreningen af Finneborn i Danmark har i øvrigt 10 års jubilæum i år.

– Jeg gik i mange år rundt med en sort plet indeni. Den forsvandt, da jeg for syv år siden kom med i foreningen og lærte de andre finneborn at kende, fortæller Rut Grönroos.

om, at plejemor kunne blive lidt blidere. Jeg led så forfærdeligt under mangelen på kærlighed.

Opvæksten betød, at Rut havde det vanskeligt i skolen. Hun var meget urolig og havde svært ved at sidde stille i timerne. Plejemoderen havde gerne set, at pigen kom i gymnasiet, men det var Rut ikke interesseret i. Hun tog i stedet for en uddannelse som frisør, og på et tidspunkt fik hun egen salon i Tureby.

– Mor tog somme tider bussen ud til mig for at få ordnet håret. En dag sad hun i stuen ved siden af salonen og talte med en af mine kunder over en kop kaffe. Pludselig hørte jeg mor sige om mig: "Vil De tro, frue, hun var så grim, da vi fik hende. Hendes næse lignede en grisetryne, og øjnene sad dybt inde i hovedet". Jeg blev så ked af at høre hende tale sådan om mig. Men inden mor lukkede sine øjne, nåede vi at tilgive hinanden, fortæller en synligt bevæget Rut.

– Den kærlighed jeg måtte undvære i barndommen, får jeg til gengæld nu hundredefold fra mine tre børn og to børnebørn. Vi bor i nærheden af hinanden og ses ofte. Det er virkelig skönt.

Rut kom med i Foreningen af Finneborn i Danmark i 1995.

– De andre finneborn er som søskende for mig. For jeg mødte dem, gik jeg rundt med en sort plet indeni. Den er væk nu. Jeg får så mange kram af mine nye søskende. Det varmer, smiler Rut. □

Finnetræf

En gang om året afholder Foreningen af Finneborn i Danmark et stort træf for medlemmerne, som deler fælles skæbne. De kom hertil som børn under Anden Verdenskrig på flugt fra nød og elendighed i deres hjemland. Mange kom aldrig hjem igen, men blev i stedet adopteret af deres danske plejefamilier. Hendes Verden var med ved dette års træf, der fandt sted på et kursuscenter i Oksbøl ved den jyske vestkyst.

AF BIRGIT SØES RASMUSSEN FOTO: HENRIK BJERG

Cirka 70 medlemmer af Foreningen af Finneborn i Danmark er kommet tilrejsende fra alle egne af Danmark for at nyde et par dage i selskab med mennesker, de deler skæbne med. En halv snes fra de nordiske søsterforeninger har endda taget turen helt fra Finland og Sverige for at være med til sammenkomsten.

Glæden over at være sammen med ligesindede er da

også helt åbenlys. Snakken og latteren bølger frem og tilbage, da deltagerne søndag sidst på formiddagen i samlet flok bevæger sig udenfor for at være med ved flagnedtagningen. Tilbage er nu kun den fælles frokost, inden finnebornene atter skilles.

Med sig hjem i bagagen har hver især minder om endnu et vellykket træf. Dagen før, om lørdagen, er der afviklet generalforsamling,

foredrag, festmiddag og underholdning. Søndag formiddag har deltagerne besøgt Oksbøl Ravmuseum.

Ville ikke hjem igen

Foreningen af Finneborn i Danmark har i år 10-års-jubilæum. Initiativtager og formand i alle årene er Kaj Palämiki Schmidt fra Haderslev. Han kom hertil som syv

Kaj Schmidt fra Haderslev er initiativtager til foreningen. Han kom til en familie i Hoptrup i 1942.

årig i sommeren 1942. Kajs nye hjem blev i Hoptrup. Fjorten andre finske børn fik også et nyt midlertidigt hjem i den lille sønderjyske by.

– Det var meningen, at vi skulle være her i en begrænset periode for at komme til kræfter, spise godt og få no-

get frisk luft. Ved juletid var cirka halvdelen af børnene sendt hjem til Finland. Jeg blev, for min familie havde ikke mulighed for at tage sig af mig. Mine forældre var blevet skilt, og mor havde giftet sig med en ny mand. Derfor var det bedst, at jeg i hvert fald foreløbig blev hos min danske plejefamilie. Årene gik, og først da jeg var blevet en ung mand, blev der sendt bud efter mig. Jeg var i mellemtiden faldet godt til og var slet ikke interesseret i at komme tilbage til Finland. For at undgå det stak jeg af og fik så endelig lov til at blive i Danmark, fortæller Kaj.

Noget af det eneste, han har tilbage fra sin finske baggrund, er faktisk efternavnet Palämiki. Det finske sprog er fuldstændig glemt.

Kaj har arbejdet som folkeskolelærer og viceskoleinspektør på forskellige skoler.

Rift om finnebornene

Næsten 70.000 finske børn blev under Anden Verdens-

krig sendt til de nordiske nabolande. Cirka 4.000 af dem kom til Danmark, hvor befolkningen var mere end villige til at række en hjælpende hånd i nødens stund. 40.000 danske hjem meldte sig til opgaven, så der var ligefrem rift om at tage imod et barn. Cirka 350 finneborn kunne ikke vende tilbage til deres hjemland, men blev boende i Danmark efter krigens slutning.

En af dem er Rut Maria Grönroos. Hun blev født i 1937 i Borgå, der ligger i den svensktalende del af det sydlige Finland. Rut fyldte fire år på skibsrejsen til Danmark. Det blev på mange måder en temmelig fortumlet fødselsdag.

– Jeg lå i den øverste køje og stirrede op på en lampe i loftet. Pludselig faldt jeg ned på gulvet. Der kom en stor hvid dame og løftede mig op igen.

– Senere stod vi i en stor flok på Københavns Hovedbanegård, hvorfra vi skulle videre med tog. På hovedbanegården fik vi udleveret et stort krus mælk.

Rut kom til Haslev. Hun

syntes, alt det nye var spændende, og hun forstod slet ikke, hvorfor alle de andre børn græd så hjerteskræende. Ruts nye hjem var hos en tandlægefamilie. Her var hun fra december 1941 til april det følgende år. Derefter kom hun til vognmand Olsen og hans kone i Haslev. – Plejefar døde i november 1942, og med ham forsvandt trygheden. Udadtil var det et pænt hjem, og jeg gik fint klædt, men kærligheden manglede. Min plejemor var hård og kold, fortæller Rut.

I 1946 kom hun tilbage til Finland, men ikke til sin familie. Det var meningen, at hun skulle adopteres af en maskinmester og hans kone i Helsingfors. Hun var hos ægteparret i et halvt år, men hun fandt sig ikke til rette med den nye mor, og derfor blev adoptionen droppet. Rut fik i stedet lov til at bo hos sin mormor og morfar.

– Det var jeg glad for, men de kunne desværre ikke beholde mig. Efter knap et års ophold i Helsingfors blev jeg sendt tilbage til fru Olsen i Haslev. Jeg har tit ligget på mine knæ og bedt til Gud